

Toezicht en
geschillenbeslechting
collectief beheer

Vereniging voor Auteursrecht
5 juni 2009

Wetsvoorstel toezicht

- ingediend november 2008
- 24 december 2008 verslag
- 10 april 2009 nota nav verslag
- rapport studietoetscommissie 3 maart 2009

- kritiek uit bedrijfsleven
- branche komt met gedragscode
- regering reageert met wetsvoorstel:
 - cbo's worden onderworpen aan verzwaaard governance regime vergelijkbaar met dat voor beursgenoteerde ondernemingen en met publiek geld gefinancierde organisaties met een publieke taak
 - breuk met Balkenende I (wetgever moet particuliere activiteiten die geen enkele publieke taakbetrokkenheid hebben niet willen regelen)

Wetsvoorstel toezicht

- wet van toepassing op Nederlandse cbo's vermeld op lijst
- uitbreiding bevoegdheden en sanctiemogelijkheden CvT
- verzaamd governance regime
- preventief tarieftoezicht door CvT
- bij AMvB samenwerking verplichten
- bij AMvB collectief beheer verplicht door 1 cbo
- geschillencommissie voor tariefgeschillen

Wetsvoorstel toezicht

artikel 2 lid 2: inzage geven aan rechthebbenden en betalingsplichtigen in algemene en financiële beleid, [in ieder geval] door:

- jaarverslag, jaarrekening, statuten, repartitiereglementen, tarieven, tariefgrondslagen, kortingsregelingen, beheerskosten, representativiteit, vrijwaring
- nevenfuncties
- bezoldiging bestuurders, RvT, management

Toezicht door CvT

- transparantieverplichtingen artikel 2 lid 2
- belangen betalingsplichtigen
- beperking beheerskosten 12,5-15% bruto incasso
- voorafgaande goedkeuring vaststelling en wijziging statuten, reglementen, modelovereenkomsten, verhoging tarieven [oorspr. tekst: standaardtarieven]
- melding investeringen boven bepaald bedrag; melding oprichting rechtspersoon, fusies, deelnemingen
- bijwonen vergaderingen; inzage in boeken; audits
- boetes bij overtreding aanwijzingen en niet voldoen aan informatieverzoeken; last onder dwangsommen

Toezicht door CvT op derden

- cbo verantwoordelijk voor organisaties waarmee zij samenwerkt
- samenwerkende derden in NL dienen te voldoen aan informatieverzoeken (boete, last onder dwangsom)
- opleggen voorwaarden ten aanzien van samenwerking kan doorwerken naar derden in NL en buitenland

regulering markt bij AMvB

- samenwerking verplichten
- exploitatie verplicht door aan te wijzen cbo

geschillencommissie

- bij AMvB aan te wijzen
- geschillen over billijkheid hoogte en toepassing
- niet wettelijke vergoedingsrechten
- toets: billijkheid
- rechter moet advies vragen

Rapport

Voorstel maakt geen onderscheid naar:

- aard van activiteiten cbo
- organisatievorm
- bestaande interne of externe controle
- omvang
- positie in de markt

Rapport

Consequentie:

- door rechthebbenden opgerichte en bestuurd cbo met incasso van enkele miljoenen en < 10 werknemers valt onder verzaamd regime vergelijkbaar met banken en publieke organisaties
- cbo met niet exclusieve positie in de (nationale of Europese) markt voor rechthebbenden en/of gebruikers valt onder verzaamd governance regime en is niet vrij in prijsstelling. Collectief beheer vanuit NL wordt minder aantrekkelijk voor rechthebbenden.

Rapport

- marktmacht resp. verondersteld misbruik van marktmacht wordt niet onderbouwd
- doel-middel verhouding bij vrijwillig collectief beheer zoek; geen objectieve rechtvaardiging voor alle voorgestelde inperkingen op:
 - eigendomsrecht (BC, WIPO, TRIPS, EVRM)
 - contractsvrijheid
 - vrijheid van vereniging (EVRM)
 - mededinging
 - vrij verkeer van diensten

Differentiatie

Studiecommissie: verdragsrechtelijk
gewaarborgde belangen van rechthebbenden en
cbo's vereisen een meer gedifferentieerde
benadering.

schema op p. 21:

- differentiatie tussen wettelijke
vergoedingsrechten en vrijwillig collectief
beheer.
- differentiatie bij vrijwillig collectief beheer
afhankelijk van marktpositie

Differentiatie

Discussie in Studiecommissie:

- combinatie verdeelorganisatie en vrijwillig collectief beheer in één cbo
- preventief tarieftoezicht bij vrijwillig beheer
- tarieftoets: misbruik of billijkheid

capita selecta

- de lijst (hoe objectief is die?)
- art. 2 lid 2: 'in ieder geval' geschrapt
- preventief toezicht [NvW geschrapt: standaard] tarieven
- tarievengeschillencommissie bevoegd tav collectief onderhandelde vergoedingen?
- voorhangprocedure ook bij AMvB over geschillencommissie?

stellingen voor de discussie:

- dit is een te ambitieus wetgevingsproject
- wettelijk regime en uitoefening toezicht moeten differentiëren naar soort cbo, activiteit en markt
- uitoefening toezicht dient rekening te houden met zelfregulering
- geschillencommissie toetst op misbruik
- licentievergoeding die resultaat is van (collectieve) onderhandeling uitsluitend te toetsen op misbruik van machtspositie

Jacqueline Seignette

seignette@hocker.nl